

Na osnovu člana 15. i člana 24. Zakona o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, 49/06), člana 77. Statuta Grada Gradačac („Službeni glasnik Grada Gradačac“, broj 10/22) i na osnovu člana 14. Odluke o postupku izbora za organe mjesne zajednice i načinu verifikacije provedenih izbora („Službeni glasnik Općine Gradačac“, broj: 5/14, 8/14, 2/15 i 4/19) Komisija za sprovođenje izbora za organe mjesne zajednice donosi:

P R A V I L N I K O POSTUPKU IZBORA ZA ORGANE MJESNE ZAJEDNICE I NAČINU VERIFIKACIJE PROVEDENIH IZBORA

Član 1.

Ovim Pravilnikom se reguliše postupak izbora za organe mjesne zajednice i način verifikacije provedenih izbora, organi koji će provesti postupak izbora, njihova prava i obaveze i postupak rješavanje po žalbama od strane aktivno legitimisanih subjekata.

Član 2.

Organi zaduženi za provođenje postupka izbora su:

- Komisija za sprovođenje izbora za članove Vijeća mjesnih zajednica,
- Birački odbori.

KOMISIJA ZA SPROVOĐENJE IZBORA ZA ORGANE MJESNE ZAJEDNICE

Član 3.

Komisija zadužena za sprovođenje izbora za organe mjesnih zajednica je imenovana od strane Gradskog vijeća Gradačac, na prijedlog Komisije za izbore i imenovanja, u daljem tekstu: Komisija.

Komisija broji 5 članova, i to predsjednika i 4 člana.

Član 4.

Zadaci i obaveze Komisije su:

- izrada podzakonskih akata potrebnih za provedbu izbora za organe mjesne zajednice,
- priprema izbornog materijala,
- ovjeravanje kandidatske liste za izbor članova Vijeća mjesne zajednice,
- imenovanje biračkih odbora,
- akreditiranje posmatrača, odnosno subjekata zainteresiranih za praćenje izbora, predaja izbornog materijala biračkim odborima i davanje uputstava biračkim odborima o proceduri i načinu sprovođenja izbora,
- praćenje izbora u mjesnim zajednicama,
- preuzimanje materijala po završetku glasanje od biračkih odbora,
- sačinjavanje izvještaja na osnovu Zapisnika biračkog odbora,
- rješavanje po prigovorima i žalbama,
- podnošenje izvještaja Gradskom vijeću .

Član 5.

Komisija je dužna izraditi podzakonske akte koji su potrebni za sprovođenje i verifikaciju izbora, vodeći računa da sve bude u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave, Odlukama Gradskog vijeća i Statutom Grada Gradačac.

Član 6.

Komisija je dužna blagovremno pripremiti za biračke odbore materijal za glasanje, glasačke kutije, potreban broj glasačkih listića, izvod iz biračkog spiska i obrazac zapisnika o radu biračkog odbora.

Materijali se osiguravaju na način da se spriječi bilo kakva mogućnost zloupotrebe istih.

Stručnu i drugu pomoć Komisiji za sprovođenje izbora iz prethodnog stava pružit će Gradska služba za opću upravu, društvene djelatnosti, boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu.

Član 7.

Birački odbor imenuje se na osnovu javnog poziva koji objavljuje Komisija, putem zvanične web stranice Grada Gradačac, Radio Gradačca i oglasnoj tabli mjesne zajednice. Komisija je obavezna voditi računa da članovi koji budu imenovani u biračke odbore ispunjavaju Zakonom i podzakonskim aktima predviđene uslove.

Za birački odbor iz prethodnog stava može biti imenovano lice koje ispunjava slijedeće uslove:

- ima najmanje SSS,
- da ima isključivo prebivalište na području mjesne zajednice,
- izbornu iskustvo.

Birački odbor koji rukovodi izborima će se sastojati od tri člana i tri zamjenika.

Pri imenovanju biračkog odbora Komisija će voditi računa o teritorijalnoj zastupljenosti.

Birački odbori se imenuju za svaku mjesnu zajednicu posebno, a po potrebi i više biračkih odbora u pojedinim mjesnim zajednicama.

Član 8.

Komisija ovjerava kandidatsku listu za izbor članova Vijeća mjesne zajednice koja je utvrđena nakon provedene procedure izbora u mjesnoj zajednici.

Kandidatska lista mora imati dvostruko više kandidata za izbor članova Vijeća mjesne zajednice u odnosu na broj utvrđen Statutom mjesne zajednice.

Redoslijed kandidata na Kandidatskoj listi se utvrđuje prema broju dobivenih glasova prilikom pojedinačnog glasanja.

Član 9.

Subjekti koji žele pratiti izborni proces na dan izbora mogu biti: udruženja građana, politički subjekti, međunarodne organizacije, vladine i nevladine organizacije i dr.

Svi subjekti zainteresirani za praćenje procesa izbora i koji ispunjavaju za to potrebne uslove su dužni podnijeti zahtjev Komisiji na predviđenom obrascu (obrazac br.2). Uz zahtjev podnosioci su dužni popuniti izjavu o pravilima ponasanja i izjavu o tajnosti posmatraca (obrazac br.3).

Komisija potpisuje i ovjerava zahtjev za izdavanje akreditacije i zadržava originalni primjerak zahjeteva.

Rok za podnošenje zahtjeva za izdavanje akreditacije teče od dana raspisivanja izbora i traje najkasnije pet dana prije početka samih izbora.

Izuzetno Komisija može odobriti zahtjev jedan dan prije dana održavanja izbora.

Komisija će odbiti zahtjev za akreditiranje za lice:

- koje je kandidat na predstojećim izborima,
- čija je kandidatura na predstojećim izborima odbijena, ili je njegovo ime naknadno skinuto sa liste kandidata,
- koje ima sankciju zabrane rada u biračkom odboru ili u Komisiji za izbore,
- koje je član biračkog odbora,
- ako je lice predloženo i već akreditirano od strane drugog subjekta i u drugim slučajevima kada Komisija ocijeni da je to neophodno.

Izgled akreditacije određuje Komisija.

Akreditirani posmatrači preuzimaju akreditaciju najkasnije dva dana prije održavanja izbora. Organ za sprovođenje izbora će oduzeti svojstvo akreditiranom posmatraču i udaljiti ga s mjesta posmatranja izbornih aktivnosti ako:

- ometa izborne aktivnosti,
- ne poštuje tajnost glasanja,
- ne nosi službenu akreditaciju,
- nosi oznake koje ga povezuju s određenim subjektom sa ovjerene kandidatske liste.

Član 10.

Komisija je dužna uoči dana izbora, a najkasnije 12 sati do početka izbornog procesa predati Biračkom odboru izborni materijal za biračko mjesto potpun u ispravnom stanju, i uredno zapakiran.

Po predaji izbornog materijala se sačinjava zapisnik na koji se obavezno potpisuje Predsjednik ili zamjenik biračkog odbora koji je preuzeo materijal.

Komisija se obavezuje da će najkasnije prilikom primopredaje materijala održati kratku obuku članova biračkih odbora. Komisija je dužna dati sva potrebna uputstva, preporuke i sugestije vezano za sam proces glasanja, kako bi isti mogao biti uspješno obavljen.

Član 11.

Po preuzimanju zapisnika i materijala od biračkih odbora, Komisija je dužna sačiniti izvještaj. Isti se sačinjava na osnovu Zapisnika biračkog odbora (obrazac br.5), najkasnije petnaest dana od dana završetka izbora.

Izvještaj iz člana 10. Komisija je dužna predati Gradskom vijeću na usvajanje.

Član 12.

Prigovor Komisiji može podnijeti svaki kandidat za Vijeće mjesne zajednice, akreditovani posmatrač i svaki birač zbog nepravilnosti u postupku kandidovanja i izbora, kao i zbog nepravilnosti u radu organa za sprovođenje izbora prilikom izbora ili opoziva.

Prigovor se podnose u roku od 24 sati od momenta uočenih nepravilnosti na obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika (Obrazac br.4) i predaje se direktno Komisiji koja ima sjedište u prostorijama Grada Gradačac.

Komisija je dužna po prigovoru odgovoriti u roku od 48 sati od momenta podnošenja istog.

Ukoliko Komisija za sprovođenje izbora utvrdi na osnovu izbornih akata nepravilnosti u sprovođenju izbora na biračkim mjestima koje su bitno uticale na rezultate izbora, poništiće glasanje na tom biračkom mjestu i odrediti ponovno glasanje.

Ukoliko je aktivno legitimisano lice koje je uložilo prigovor nezadovoljno Odlukom komisije u I stepenu, može žalbu uložiti Komisiji za statut i opća akta Gradslog vijeća Gradačac, i ista će u II stepenom postupku rješavati po žalbi.

Član 13.

Komisija je dužna pratiti izbore od samog početka izbornog procesa, tako što će biti mobilna i dostupna svo vrijeme članovima biračkih odbora za bilo kakav vid pomoći. Ukoliko se dogodi da birački odbor bude na bilo koji način onemogućen u obavljanju svoje obaveze, Komisija je dužna preduzeti sve potrebne radnje da bi proces glasanja bio doveden do kraja, i članovi iste mogu na terenu pružati pomoć članovima biračkih odbora, ali bez ikakvog uticaja na izborni proces ili rezultat glasanja.

Član 14.

Komisija je dužna nakon završetka procesa glasanja preuzeti zapisnik o provedenim izborima i izborni materijal od članova biračkih odbora u vremenu kako im to birački odbori budu dostavljali, a najkasnije u roku od 12 sati nakon završetka navedenog procesa. Ukoliko bude potrebno mogu se telefonski kontaktirati i opomenuti birački odbori za dostavu materijala ukoliko Komisija ocijeni da je vrijeme predviđeno za predaju gotov isteklo. Pri preuzimanju materijala Komisija je obavezna voditi računa da li je izborni materijal dostavljen u cjelosti i u ispravnom stanju i na način kako je to određeno. Ukoliko postoje određeni nedostaci u samom procesu glasanja Komisija je dužna unijeti u Izvještaj.

Član 15.

Komisija je dužna Izvještaj o provedenim izborima dostaviti Gradskom vijeću.

BIRAČKI ODBOR

Član 16.

Biračke odbore imenuje Komisija vodeći računa o teritorijalnoj zastupljenosti. Prilikom imenovanja članova biračkog odbora vodiće se računa o spolnoj, nacionalnoj i drugoj strukturi stanovništva.

Birački odbor se sastoji od predsjednika biračkog odbora, dva člana i zamjenika predsjednika i dva zamjenika člana, ako je u izvodu iz biračkog spiska za određeno biračko mjesto upisano do 2000 birača.

Ako se na izvodu iz biračkog spiska za određeno biračko mjesto nalazi više od 2000 birača za to biračko mjesto, Komisija ako ocijeni da je potrebno, može imenovati i dodatni birački odbor. Član biračkog odbora mora ispuniti uslove iz člana 7. stav 2. ovog Pravilnika.

Član biračkog odbora ne može biti lice koje podliježe članu 9. stav 6. ovog Pravilnika.

Predsjednik i članovi biračkog odbora za određeno mjesto isključivo moraju biti upisani u Birački spisak za konkretno biračko mjesto.

Član 17.

Članovi biračkog odbora su dužni proći obuku od strane Komisije na dan preuzimanja materijala ili ranije ukoliko Komisija ocijeni da je to neophodno.

Članovi biračkog odbora su dužni rukovoditi izborima na osnovu uputstava, preporuka i sugestija koje im je naložila Komisija na provedenoj obuci.

Obrascе za rad biračkog odbora utvrđuje Komisija koji su sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 18.

Birački odbor je dužan primiti izborni materijal dan prije glasanja i provjeriti da li je primljeni izborni materijal za izborni mjesto potpun i u ispravnom stanju i da li glasanje može početi.

Član 19.

Birački odbor je dužan obezbijediti sve uslove i obaviti radnje do vremena kada Biračko mjesto mora biti otvoreno.

Birački odbor je dužan obezbijediti kutiju za glasanje i na istu zalijepiti obrazac glasačkog listića.

Građani mjesne zajednice moraju biti blagovremeno obaviješteni o mjestu održavanja izbora, tj. biračkom mjestu.

Predsjednik biračkog odbora je obavezan u Zapisnik unijeti podatke o akreditiranim posmatračima koji prisustvuju toku izbora. U slučaju da posmatrač privremeno napušta izborni

mjesto dužan je ostaviti akreditaciju kod predsjednika biračkog odbora koja će mu biti vraćena po povratku na izbornu mjesto.

Glasanje za sve izborne jedinice je utvrđeno istog dana i u istom vremenskom okviru.

Biračko mjesto mora biti otvoreno u 7. sati na datum koji je utvrđen za održavanje izbora.

Glasanje traje neprekidno od 7 do 19 sati.

Član 20.

Glasanje se vrši putem glasačkih listića čiji izgled i tekst utvrđuje Komisija za sprovođenje izbora nakon provedenih kandidacionih zborova u mjesnim zajednicama, te potvrđene liste kandidata.

Glasanje se vrši zaokruživanjem rednog broja ispred imena kandidata za koga se želi glasati (zaokružuje se onoliko kandidata koliko se bira)

Član 21.

Glasanje na biračkom mjestu sprovodi se na osnovu biračkog spiska /izvoda/ i pravo izbora imaju građani sa prebivalištem na području mjesne zajednice.

Građani koji se ne nalaze na biračkom spisku, a imaju prebivalište na području mjesne zajednice mogu glasati na biračkom mjestu samo ako biračkom odboru dostave uvjerenje iz CIPS-a na kojim je navedeno da imaju prebivalište na području mjesne zajednice u kojoj glasaju. Takvi birači se evidentiraju u poseban spisak koji zadužuju birački odbori prilikom preuzimanja izbornog materijala i koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Birači koji su napunili 18. godina, a nisu dobili identifikacioni dokument mogu glasati na biračkom mjestu uz priloženi LKOI-4 na osnovu kojeg se utvrđuje identitet osobe i mjesto prebivališta. Ovi birači se evidentiraju na spisak iz predhodnog stava ovog člana.

Glasanje se vrši lično. Glasanje se vrši tajno, glasačkim listićima.

Građanin mjesne zajednice koji nije sposoban obaviti čin glasanja /nepismen, slijep i sl/ može dovesti pratioca koji će glasati za njega ili može tražiti od druge osobe koja se nađe na biračkom mjestu da u njegovom prisustvu obavi glasanje umjesto njega.

Član biračkog odbora koji vodi spisak birača dužan je na mjestu predviđenom za potpis osobe koja glasa unijeti ime i prezime osobe koja pomaže pri glasanju kao i broj identifikacionog dokumenta osobe koja je pomogla osobi prilikom glasanja i svojeručni potpis osobe koja je pomogla.

Član 24.

Članovi biračkog odbora i akreditirani posmatrači ni na koji način ne smiju uticati na izbornu volju glasača. U protivnom podliježu odgovornosti i sankcijama.

Član 25.

U slučaju da dođe do narušavanja reda, birački odbor može prekinuti glasanje dok se red ne uspostavi. Razlozi i trajanje prekida glasanja unose se u Zapisnik o radu biračkog odbora

U 19. sati zatvara se biračko mjesto, s tim da će se biračima koji su se zatekli na biračkom mjestu dozvoliti da glasaju.

Ako je glasanje zbog narušavanja reda bilo prekinuto duže od jednog sata, vrijeme glasanja se produžava za onoliko koliko je trajao prekid.

Član 26.

Po završenom glasanju birački odbor pristupa utvrđivanju rezultata glasanja.

Poslije zatvaranja biračkog mjesta birački odbor prvo broji potpise na izvodu iz biračkog spiska i dodatnog spiska. Nakon što se prebroje, potpisi se evidentiraju u Obrazac za brojno stanje (obrazac br.6). Zatim se broje oštećeni glasački listići i evidentiraju u Obrazac za brojno stanje.

Birački odbori prije otvaranja glasačke kutije prebrojavaju neiskorištene glasačke listiće i to evidentiraju u Obrazac za brojno stanje. Nakon prebrojavanja, neiskorišteni glasački listići te oštećeni, se pakuju u plavu vreću i pečate pečatom čiji je broj predhodno unešen u Obrazac za brojno stanje.

Birački odbor prije otvaranja glasačke kutije počinje sa popunjavanjem Obrasca za zbirne rezultate (obrazac br.7) u koji se unose naziv mjesne zajednice, zatim se unosi broj potpisa na izvodu iz biračkog spiska.

Zatim birački odbor otvara glasačku kutiju, broji sve listiće i unose u Obrazac za zbirne rezultate broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji. Nakon unosa ovih podataka u obrazac, razvrstavaju se glasački listići na važeće i nevažeće.

Prvo se broje nevažeći glasački listići. Nakon što se prebroje nevažeći glasački listići broj se unosi u Obrazac za zbirne rezultate. Zatim se broje važeći glasački listići i dobiveni broj se unosi u Obrazac za zbirne rezultate.

Pošto je završen prvi krug počinje se sa brojanjem koliko je koji kandidat dobio glasova na izborima. Jedan član biračkog odbora kojeg odredi predsjednik tada broji pojedinačno po dijelovima koliko je koji kandidat dobio glasova, a zamjenik ga kontrolira, dok drugi član biračkog odbora u pomoćnim obrascima (obrazac br.8) evidentira koliko je koji kandidat dobio glasova, a zamjenik ga kontrolira. Poslije završetka čitanja/pisanja broje se glasovi po kandidatima i evidentiraju u Obrazac za zbirne rezultate. Važeći i nevažeći glasački listići pakovat će se u bijelu vreću.

Birački odbor će u svome radu popuniti zapisnik koji se počinje popunjavati prilikom preuzimanja izbornog materijala.

Zapisnik o radu biračkog odbora (obrazac br.5) sadrži:

- popis izbornog materijala,
- evidencija o prisustvu,
- zapažanja u toku glasanja,
- mišljenja ili primjedbe,
- udaljavanja lica s biračkog mjesta,
- vrijeme zatvaranja biračkog mjesta.

Zapisnik potpisuju svi članovi biračkog odbora.

Postupak i način pakovanja izbornog materijala od strane biračkih odbora i dostavljanje izbornog materijala Komisiji biti će utvrđeno naknadno od strane Komisije.

Član 27.

Nakon utvrđivanja rezultata glasanja birački odbor odmah, a najkasnije u roku od 12 sati od zatvaranja biračkog mjesta, dostavlja Komisiji za sprovođenje izbora materijal i Zapisnik sa održanih izbora.

POSTUPAK USVAJANJA IZVJEŠTAJA I VERIFIKACIJA IZBORNIH REZULTATA

Član 28.

Komisija je dužna na osnovu Zapisnika biračkih odbora sačiniti Izvještaj i podnijeti ga Gradskom vijeću na usvajanje.

Član 29.

Gradsko vijeće na osnovu dokumentacije o provedenom postupku i Izvještaja Komisije za sprovođenje izbora može poništiti izbore.

U slučaju poništenja izbora Gradsko vijeće određuje datum novih izbora koji ne može biti duži od 30 dana od dana provođenja poništenih izbora.

Član 30.

Kada Gradsko vijeće donese Odluku o usvajanju Izvještaja, predsjednik Vijeća mjesne zajednice u ranijem sazivu u roku od 15 dana saziva konstituirajuću sjednicu novoizabranog Vijeća mjesne zajednice.

Član 31.

Vijeće mjesne zajednice iz reda svojih članova bira predsjednika Vijeća mjesne zajednice ili za predsjednika Vijeća mjesne zajednice proglašava kandidata sa najvećim brojem glasova.

Način izbora utvrđuje se Statutom mjesne zajednice.

U slučaju da dva ili više kandidata imaju isti broj glasova izbor će se izvršiti tajnim glasanjem članova Vijeća mjesne zajednice.

Ukoliko se vrši izbor na sjednici Vijeća, predsjednik Vijeća se bira na prvoj konstituirajućoj sjednici Vijeća

Član 32.

Novoizabrani predsjednik Vijeća mjesne zajednice podnosi Gradskoj službi za opću upravu, društvene djelatnosti, boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu prijavu za upis podataka u Registar.

Prijava se podnosi u skladu sa Odlukom o postupku registracije mjesnih zajednica i načinu vođenja registra mjesnih zajednica na području općine Gradačac.

ZBOR GRAĐANA

Član 33.

Odluku o raspisivanju izbora u mjesnim zajednicama donosi Gradsko vijeće, kojom se reguliše datum izbora i rokovi izbornih radnji.

Zborovi kao i izbori će se provoditi u svim mjesnim zajednicama istovremeno.

Član 34.

Kandidate za članove Vijeća mjesne zajednice predlažu građani na zboru mjesne zajednice, gdje se utvrđuje lista kandidata za izbor članova Vijeća mjesne zajednice.

Prilikom predlaganja i izbora članova vijeća mora se voditi računa o nacionalnoj i spolnoj strukturi stanovništva.

Prilikom utvrđivanja liste kandidata za izbor člana Vijeća mjesne zajednice treba voditi računa da se osigura zastupljenost kandidata iz svih naselja, odnosno dijelova naselja. Time se obezbjeđuje srazmjerna zastupljenost članova Vijeća mjesne zajednice prema broju birača u pojedinim naseljima i dijelovima naselja. Time će se ispoštovati jedan od osnovnih principa izbornog zakona, princip jednakosti i sprečavanje diskriminacije po bilo kom osnovu.

Član 35.

Da bi zbor bio uspješno okončan i rezultati predlaganja kandidata validni na zboru mora aktivno sudjelovati najmanje 10 % građana koji su aktivno legitimisani za proces glasanja, odnosno nalaze se na Biračkom spisku za tu mjesnu zajednicu ili imaju prebivalište na području

mjesne zajednice. Ova dva uslova ne moraju u svakoj situaciji biti kumulativno ispunjena iz razloga što Birački spiskovi nisu u potpunosti utvrđeni po principu teritorijalnosti, npr. stanovnik koji se nalazi na Biračkom spisku jedne mjesne zajednice, može imati prebivalište na teritoriji druge mjesne zajednice. Znači prebivalište je u tim slučajevima prvi princip koji se uzima u obzir prilikom glasanja.

Član 36.

Ukoliko na zbor građana mjesne zajednice izađe manje od 10% biračkog tijela zbor se ponovo zakazuje u rokovima koje je odredilo Gradsko vijeće i u skladu sa odredbama Statuta mjesne zajednice.

Član 37.

Nakon završenog predlaganja kandidata utvrđuje se kandidatska lista. Glasanje za kandidatsku listu vrši se javno /dizanjem ruku/ za svakog kandidata pojedinačno. Kandidatska lista mora imati najmanje dvostruko više kandidata za izbor članova vijeća mjesne zajednice u odnosu na broj utvrđen Statutom mjesne zajednice.

Član 38.

Redoslijed na kandidatskoj listi se utvrđuje prema broju dobivenih glasova, prilikom pojedinačnog javnog glasanja. Kandidatsku listu ovjerava Komisija za sprovođenje izbora Grada Gradačac.

Član 39.

Propisi doneseni od strane CIK-a BiH za provođenje općih izbora u BiH godine primjenjivat će se na izborni proces za vijeća mjesnih zajednica Grada Gradačac na ona pitanja koja nisu regulisana ovim Pravilnikom.

Član 40.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o postupku izbora za organe mjesne zajednice i načinu verifikacije provedenih izbora broj 01-01/2019 od 11.09.2019. godine.

Član 41.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i biće objavljen u „Službenom glasniku Grada Gradačac“.

Broj: 01-04-303-1/23
U Gradačcu, 23.11.2023 godine

